

III – HỆ THỐNG HOÁ KIẾN THỨC CHƯƠNG II

Chương II được ôn tập trong hai tiết.

TIẾT ÔN TẬP THỨ NHẤT

A - MỤC TIÊU

Qua bài này, HS cần :

– Ôn tập và hệ thống các kiến thức đã học về tổng ba góc của một tam giác, các trường hợp bằng nhau của hai tam giác.

– Vận dụng các kiến thức đã học vào các bài toán về vẽ hình, đo đạc, tính toán, chứng minh, ứng dụng trong thực tế.

B - GỢI Ý DẠY HỌC

1. Chuẩn bị của GV và HS

– HS ôn tập theo các câu hỏi ôn tập trong SGK từ câu 1 đến câu 3.

– GV chuẩn bị bảng 1 về *Các trường hợp bằng nhau của hai tam giác* (như trong SGK).

2. Ôn tập về tổng ba góc của một tam giác

• HS trả lời câu hỏi ôn tập 1.

• *Hỏi* : Hãy nêu tính chất về góc của tam giác cân, tam giác đều, tam giác vuông, tam giác vuông cân.

Bài tập 67.

Đáp : Câu 1 đúng.

Câu 2 đúng.

Câu 3 sai. Chẳng hạn có tam giác mà ba góc bằng 70° , 60° , 50° , góc lớn nhất bằng 70° .

Câu 4 sai. Sửa lại cho đúng : Trong một tam giác vuông, hai góc nhọn phụ nhau.

Câu 5 đúng.

Câu 6 sai. Chẳng hạn có tam giác cân mà góc ở đỉnh bằng 100° .

Bài tập 68.

Đáp : Các câu a), b) được suy ra từ định lí "Tổng ba góc của một tam giác bằng 180° ".

Câu c) được suy ra từ định lí "Trong một tam giác cân, hai góc ở đáy bằng nhau".

Câu d) được suy ra từ định lí "Nếu một tam giác có hai góc bằng nhau thì tam giác đó là tam giác cân".

3. Ôn tập về các trường hợp bằng nhau của hai tam giác

• HS trả lời các câu hỏi ôn tập 2, 3.

GV chỉ vào các hình tương ứng ở bảng 1 về *Các trường hợp bằng nhau của hai tam giác* khi HS trả lời các câu hỏi 2, 3.

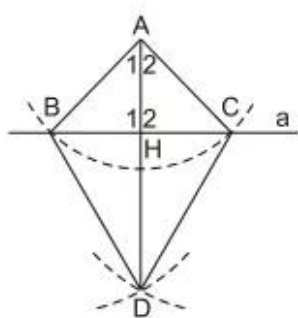
4. Hướng dẫn

Bài tập 69, 70.

C - HƯỚNG DẪN GIẢI BÀI TẬP SGK

Bài 67. Đã hướng dẫn ở trên.

Bài 68. Đã hướng dẫn ở trên.

Hình 74

Bài 69. (h.74). Ứng với trường hợp D và A nằm khác phía đối với BC, các trường hợp khác chứng minh tương tự.

$$\triangle ABD = \triangle ACD \text{ (c.c.c)} \Rightarrow \widehat{A}_1 = \widehat{A}_2.$$

Gọi H là giao điểm của AD và a.

$$\text{Ta có : } \triangle AHB = \triangle AHC \text{ (c.g.c)} \Rightarrow \widehat{H}_1 = \widehat{H}_2.$$

$$\text{Ta lại có } \widehat{H}_1 + \widehat{H}_2 = 180^{\circ} \text{ nên } \widehat{H}_1 = \widehat{H}_2 = 90^{\circ}.$$

Vậy $AD \perp a$.

Chú ý : Bài 69 giải thích cách dùng thước và compa vẽ đường thẳng đi qua điểm A và vuông góc với đường thẳng a.

D - TÀI LIỆU BỔ SUNG

Bài tập cho HS khá, giỏi : Bài 108, 109 SBT Toán 7, tập một.

TIẾT ÔN TẬP THỨ HAI

A - MỤC TIÊU

Qua bài này, HS cần :

- Ôn tập và hệ thống các kiến thức đã học về tam giác cân, tam giác vuông.
- Vận dụng các kiến thức đã học vào các bài tập về vẽ hình, tính toán, chứng minh, ứng dụng trong thực tế.

B - GỢI Ý DẠY HỌC

1. Chuẩn bị của GV và HS

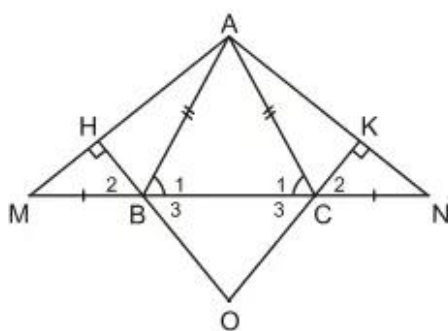
HS ôn tập theo các câu hỏi ôn tập trong SGK từ câu 4 đến câu 6.

GV chuẩn bị bảng 2 về *Tam giác và một số dạng tam giác đặc biệt* (như trong SGK).

2. Ôn tập về một số dạng tam giác đặc biệt

HS trả lời các câu hỏi ôn tập 4, 5.

GV chỉ vào các hình tương ứng ở bảng 2 về *Một số dạng tam giác đặc biệt* khi HS trả lời các câu hỏi trên.

Hình 75

Bài 70. (Bài tập về nhà của tiết trước)
(h.75)

$$a) \Delta ABC \text{ cân} \Rightarrow \widehat{B}_1 = \widehat{C}_1 \Rightarrow \widehat{ABM} = \widehat{ACN}$$

$$\Delta ABM = \Delta ACN \text{ (c.g.c)}$$

$$\Rightarrow \widehat{M} = \widehat{N} \Rightarrow \Delta AMN \text{ là tam giác cân.}$$

$$b) \Delta BHM = \Delta CKN \text{ (cạnh huyền - góc nhọn)}$$

$$\Rightarrow BH = CK.$$

$$c) \text{ Cách 1. } \Delta ABH = \Delta ACK \text{ (cạnh huyền - cạnh góc vuông)} \Rightarrow AH = AK.$$

$$\text{Cách 2. } \Delta BHM = \Delta CKN \text{ (chứng minh trên)} \Rightarrow HM = KN \quad (1)$$

$$\Delta AMN \text{ cân} \Rightarrow AM = AN \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $AM - HM = AN - KN$ hay $AH = AK$.

$$d) \Delta BHM = \Delta CKN \Rightarrow \widehat{B}_2 = \widehat{C}_2 \Rightarrow \widehat{B}_3 = \widehat{C}_3 \Rightarrow \Delta OBC \text{ là tam giác cân.}$$

e) (h.76)

$$\Delta ABC \text{ cân có } \widehat{A} = 60^\circ \text{ nên là tam giác đều, suy ra } \widehat{B}_1 = \widehat{C}_1 = 60^\circ.$$

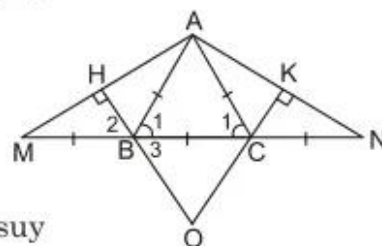
ΔABM có $AB = BM$ (cùng bằng BC) $\Rightarrow \Delta ABM$ cân $\Rightarrow \widehat{M} = \widehat{BAM}$.

Ta lại có $\widehat{M} + \widehat{BAM} = \widehat{B}_1 = 60^\circ$ nên $\widehat{M} = 30^\circ$.

Tương tự $\widehat{N} = 30^\circ$. Suy ra $\widehat{MAN} = 120^\circ$.

ΔMBH vuông tại H có $\widehat{M} = 30^\circ$ nên $\widehat{B}_2 = 60^\circ$, suy ra $\widehat{B}_3 = 60^\circ$.

ΔOBC cân có $\widehat{B}_3 = 60^\circ$ nên là tam giác đều.

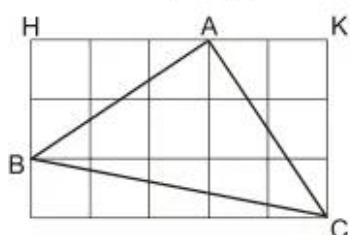

Hình 76

3. Ôn tập về định lí Py-ta-go

• HS trả lời câu hỏi ôn tập 6.

Bài 71. (h.77)

Hình 77

Cách 1: $\Delta AHB = \Delta CKA$ (c.g.c)

$$\Rightarrow AB = CA, \widehat{BAH} = \widehat{ACK}.$$

Ta lại có $\widehat{ACK} + \widehat{CAK} = 90^\circ$

nên $\widehat{BAH} + \widehat{CAK} = 90^\circ$.

Do đó $\widehat{BAC} = 90^\circ$.

Vậy ΔABC là tam giác vuông cân.

Cách 2. Gọi độ dài cạnh của mỗi ô vuông là 1.

Theo định lí Py-ta-go: $AB^2 = 2^2 + 3^2 = 4 + 9 = 13$,

$$AC^2 = 2^2 + 3^2 = 4 + 9 = 13,$$

$$BC^2 = 1^2 + 5^2 = 1 + 25 = 26.$$

Do $AB^2 + AC^2 = BC^2$ nên $\widehat{BAC} = 90^\circ$.

Do $AB^2 = AC^2$ nên $AB = AC$.

Vậy ΔABC vuông cân tại A .

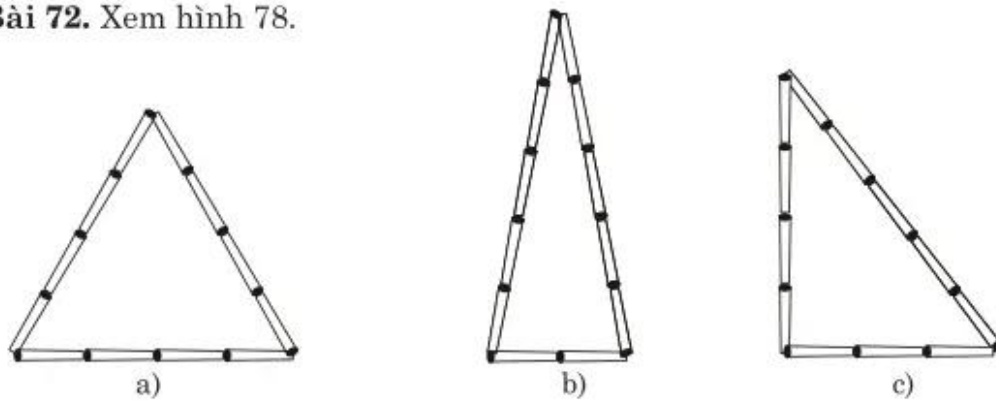
4. Hướng dẫn

Bài tập 72, 73.

C - HƯỚNG DẪN GIẢI BÀI TẬP SGK

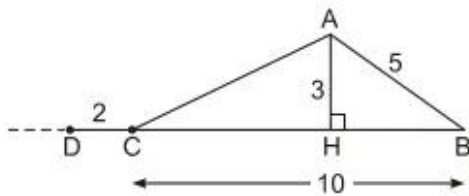
Bài 71. Đã hướng dẫn ở trên.

Bài 72. Xem hình 78.

Hình 78

Bài 73. (h.79)

Hình 79

ΔAHB vuông tại H :

$$HB^2 = AB^2 - AH^2 = 5^2 - 3^2 = 16$$

$$HB = 4 \text{ (m).}$$

$$HC = 10 - 4 = 6 \text{ (m).}$$

ΔAHC vuông tại H :

$$AC^2 = AH^2 + HC^2 = 3^2 + 6^2 = 45$$

$$\Rightarrow AC = \sqrt{45} \approx 6,7 \text{ (m).}$$

Độ dài đường trượt ACD bằng $6,7 + 2 = 8,7$ (m), chưa bằng hai lần BA. Vậy Vân đúng, Mai sai.

D - TÀI LIỆU BỔ SUNG

Bài tập cho HS khá, giỏi : Bài 110 SBT Toán 7, tập một.